

LANDBRUKSKONTORET
FOR
RINGERIKE OG HOLE

Landbruksdirektoratet
Postboks 81404 Dep

0033 OSLO

<i>Saksnr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i>
16/1735-5	41604/19	V08 &13	19/27640	17.09.2019

Høring - Forslag til ny forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap

Det vises til høringsnotat datert 02.07.2019.

Uttalelsen vil kun ta for seg ordningen Utvalgte kulturlandskap (UKL), da verdensarvområder ikke er relevant for Ringerike og Hole kommuner.

Konsekvenser for kommunen

Forslaget til ny forskrift innebærer at forvaltningsansvaret for UKL flyttes fra Fylkesmannen til kommunene. I høringsnotatets kap. 5 er det skjematisk framstilt hvilken rollefordeling som er foreslått mellom de ulike forvaltningsnivåene. Kommunen vil bl.a. bli lokal koordinator, ha ansvar for utarbeidelse av planer, være vedtaksmyndighet med ansvar for å behandle søknader/utbetaling av tilskudd, ha veiledningsansvar og kontakt opp mot grunneiere og ha ansvar for budsjett, rapportering og kontroll. Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser dette kan få for kommunene er belyst i høringsnotatets kap. 4. Her står bl.a. at koordinering av arbeidet med UKL krever mye tid, kapasitet og ressurser. Videre står at kapasitet og kompetanse på kommunalt nivå er kritiske faktorer for å kunne forvalte tilskuddsordninger på en god måte.

Landbrukskontoret for Ringerike og Hole har helt fra oppstarten av Steinsletta UKL i 2008/2009 vært dypt involvert i forvaltningen av ordningen, men det er Fylkesmannen som har hatt det overordnede og koordinerende ansvaret. Allerede i dag bruker landbrukskontoret for Ringerike og Hole mye ressurser på UKL, bl.a. i form av utarbeidelse av forslag til vedtak, arrangering av arbeidsgruppemøter og oppfølging av investeringssaker. Likevel vil en overføring av oppgaver som skissert i høringsnotatet kreve en vesentlig økt ressursbruk for å opprettholde kvaliteten i arbeidet med UKL Steinsletta. Uten overføring av midler til å styrke landbrukskontoret i dette arbeidet er vi redd for at arbeidet med UKL vil bli svekket. Særlig vil dette gjelde utvalgte kulturlandskap hvor kommunen fram til i dag har hatt en mindre rolle. Det vil også kunne bli en utfordring i forhold til faglig kompetanse for mange kommuner. Høringsnotatet svarer ikke godt nok ut disse utfordringene, og kommer ikke med konkrete løsninger. Vi mener at det må øremerkes midler til forvaltning av ordningen.

Det er avgjørende at samarbeidet med grunneiere, Fylkesmannens landbruks- og miljøvernmyndigheter, fylkeskommunen som kulturminnemyndighet og kommunen kan

opprettholdes gjennom den allerede etablerte arbeidsgruppa for Steinssletta UKL. Spesielt er det viktig at Fylkesmannen bistår med veiledning og kvalitetssikring. I de områdene hvor slike samarbeidsformer ikke eksisterer bør det etableres for å hjelpe kommunene med forvaltningen av ordningen.

Et elektronisk søknadssystem vil ikke effektivisere arbeidet i stor nok grad til å kompensere for økt ansvar med UKL. Det samme elektroniske systemet har nylig blitt tatt i bruk i andre tilskuddsordninger som SMIL og tilskudd til drenering. Landbrukskontorets erfaring så langt er at ressursbruken på disse ordningene ikke har blitt betydelig mindre etter innføringen. Et slikt system vil ikke minske behovet for eksempelvis veiledning og kontakt med grunneiere/tiltakshavere.

Kommentarer til forslag til ny forskrift

§ 3 Utlysning av og kriterier for tildeling av tilskudd

Av forslaget fremgår at kommunen ikke kan holde igjen midler til fellestiltak, men selv må stå som søker. Dette innebærer at kommunen skal både søke og behandle søknader om tiltak til eks. planer, fagdager o.l. På Steinssletta UKL har det vært arbeidsgruppa som har vurdert hvilke fellestiltak som ønskes gjennomført, og avsatt midler på bakgrunn av disse vurderingene. Dette har vært en fleksibel og god ordning uavhengig av eks. søknadsfrister. Det bør fortsatt være mulig å holde igjen midler til fellestiltak, og at disse kan legges inn på en enkel måte i Agros.

§ 4, Krav til søknad og søknadsfrist

I første ledd framgår at søknaden skal behandles av den kommunen hvor hoveddelen av tiltaket skal gjennomføres. For å sikre oversiktlig og helhetlig forvaltning av UKL-områder som strekker seg over flere kommuner bør det være fastsatt én kommune/landbrukskontor som har ansvaret for tilskuddsmidlene og som har den koordinerende rollen. Ringerike og Hole kommuner har i dag felles landbrukskontor, og vi forutsetter at alle søknader om tilskudd behandles her.

De opplistede minimumskravene til søknadens innhold vil ikke være relevant i mange sammenhenger. Dette gjelder spesielt drifts-/skjøtselstilskudd. Eksempelvis har vi på Steinssletta et tilskudd til blomstereng, der det er fastsatt en tilskuddssats per dekar. Det vil da ikke være relevant med kostnadsoverslag eller finansieringsplan.

§ 6. Rapportering og utbetaling

Av samme grunn som kommentert over, vil det i mange tilfeller ikke være relevant med en omfattende sluttrapport. I flere områder søkes det om driftstilskudd til skjøtsel av arealer og tilskudd til beitedyr, og søknaden fungerer også som en sluttrapport og utbetalingsanmodning. Av forslag til forskrift fremgår nå at det først må søkes, og deretter leveres sluttrapport og utbetalingsanmodning etter gjennomførte tiltak. Dette blir mer komplisert og tidkrevende i forhold til i dag, både for grunneierne og kommunen. Det er grunneiere/drivere som har den viktigste rollen for å ivareta landbruks-, natur- og kulturverdiene. Det er viktig at nytt elektronisk søknadssystem gjør det enkelt for søkerne, slik at aktiviteten holdes oppe, og måloppnåelse opprettholdes.

Det bør eventuelt skilles mellom investeringstiltak og årlige tilskudd i forskriftens §§ 4 og 6.

I tredje ledd er teksten utformet slik at det kan se ut som det er «greit» med avvik i forhold til hva som er omsøkt og gitt tilskudd så lenge dette kommer fram i sluttrapporten. Eventuelle endringer underveis skal avklares med kommunen på forhånd. Dette er noe vi i dag har som vilkår i vedtaksbrevene.

Generelt vil vi påpeke at det er svært viktig at ordningen fortsatt kan forvaltes med stor grad av fleksibilitet slik at man best mulig ivaretar det enkelte området. Det er stor variasjon på de ulike utvalgte områdene i forhold til eksempelvis driftsformer, antall grunneiere og utfordringer. Ordningen slik den har vært fram til i dag har fungert svært godt nettopp fordi det lokalt har vært rom for å tilpasse forvaltningen og samarbeidsformene for å oppnå høyest mulig måloppnåelse.

Til slutt legger vi inn et ønske om at det nye elektroniske søkandssystemet Agros kommer med en kartløsning for å lette saksbehandling og kontroll.

Med hilsen

Eiliv Kornkveen
leder

Lisa Grenlund Langebro
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift